

Hier buiten

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Martina Behm

Hier buiten

Vertaald uit het Duits
door Annemarie Vlaming

Ambo|Anthos
Amsterdam

Deze publicatie kwam tot stand dankzij
een subsidie van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

ISBN 978 90 263 7219 3

ISBN 978 90 263 7220 9 (e-book)

© 2025 dtv Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG, München, Germany

© 2026 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Annemarie Vlaming

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Oorspronkelijke titel *Hier draussen*

Oorspronkelijke uitgever dtv, München

Omslagontwerp: Roald Triebels, Amsterdam, naar een ontwerp van zero-
media.net, München

Omslagillustratie © Heritage Images / Hulton Archive via Getty Images

Foto auteur © Sabine Braun

Ambo|Anthos uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en
verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie
van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier
waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor iedereen die opnieuw begint

DEEL I

Paasvuur

1. Damherten

Ergens in Holstein

De snelweg af, rotonde over, daarna het richtingbord naar de provinciale weg, Fehrdorf stond er niet eens op. Alleen de grotere plaatsen: Brakenfelde, Hummelburg. Die hadden een paar honderd inwoners meer, een kerkje middenin en een Lidl aan de rand van het dorp. Fehrdorf had dat allemaal niet, alleen een kleine brandweerkazerne en het Dörpshus, en in de oude smederij woonden mensen uit Hamburg. Ingo kwam ook uit Hamburg, zo zag hij zichzelf nog steeds, terwijl het al bijna drie jaar geleden was dat ze hier met het hele gezin naartoe waren verhuisd. Met Lara, die dat zo graag wilde sinds die ene vakantie in Zuid-Duitsland, waar al zijn familieleden en oud-studiegenoten in snoezige kleine dorpjes en veel te grote huizen woonden. Lara, die hem 's avonds in hun hotelkamer, toen de kinderen al sliepen, vroeg: Waarom zitten we in een nieuwbouwappartement in Hamburg, op tachtig vierkante meter zonder kelder, met vijftien andere gezinnen? Waarom hebben we alleen maar een piepklein terras? Waarom hebben we geen kippen? Waarom hebben we geen eigen boomgaard met appels waar we sap van kunnen laten persen, net als Stefan en Anja hier in Unterfranken?

Na de vakantie was Lara niet meer te houden geweest: binnen de kortste keren kende ze alle huizen met meer dan tweehonderd vierkante meter woonoppervlakte die op pendelafstand van

Hamburg te koop stonden, reed alleen naar bezoichtigingen en nam hem en de kinderen pas de tweede of derde keer mee, als ze echt overtuigd was van een huis. Een paar weken later stond het buiten kijf dat ze naar het platteland zouden trekken, naar een dorp, maakte niet uit welk. Lara had het zo besloten, en ook Ingo vond het een cool idee: in de weekends brandhout stapelen, vloeren schuren en verbaasde uitroepen oogsten van het bezoek uit Hamburg, omdat het hier zo ongelooflijk mooi en zo ongelooflijk groot was. Ze hoefden alleen nog maar een geschikte boerderij te vinden, bij voorkeur met een oude stal die Ingo kon ombouwen tot kantoor. Of een schuur of iets dergelijks. Misschien voor evenementen, workshops. Een eigen coworkingspace. Dat was ook op het platteland helemaal in.

Maar Ingo werkte nog altijd in Hamburg, de schuur was drie jaar later nog niet eens uitgeruimd. Hij stond vol verroeste werktuigen waarvan Ingo vermoedde dat die achter een tractor gehangen konden worden; verder allerlei grofvuil, banken met beschimmelde bekleding, kasten zonder deuren. Coworkingspace, wat een absurd idee. Wie kwam hier nou naartoe om te werken, zelfs als alles op en top gerenoveerd was in een smaakvolle mix van landhuis en Deens industrieel design. Het was domweg te afgelegen. Ingo had zelf amper zin om naar Fehrdorf te rijden. En al helemaal niet 's avonds laat, als hij moe was van zijn werk en hier buiten alles donker. De paaltjes langs de weg nauwelijks te onderscheiden, omdat de reflectoren onder het zwarte stof zaten dat hier overal in de lucht hing. De zware, luidruchtige landbouwmachines die al om vier uur 's morgens op pad waren, monsters met slangen, vorken en punten, die aan bizarre reuzeninsecten deden denken, slingerden met hun manshoge banden zwarte stofwolken de lucht in. En dan ook nog de roetdeeltjes die de dieselmotoren uitstootten. Ingo haalde zijn Passat twee keer per week door de wasstraat, omdat ook die na twee retourtjes Hamburg bedekt was met een zwarte laag stof. Bij een witte auto zag dat er niet fraai uit. Geen goede reclame

voor zijn bedrijf, waarvan het logo met grote blauwe letters op portieren en achterkant stond: ID Park, dat hij samen met zijn maat Dirk runde, die verstand had van Java, Python en Haskell, terwijl Ingo het paradepaardje voor geldschieters en opdrachtgevers was. Driedagenbaardje, warrig kapsel voor een nonchalante look, spijkerbroek, overhemd en een duur, maar sportief wollen jasje. Het dynamische start-uptype, ook al voelde Ingo zich allang niet meer zo wanneer hij hun product aanpreeft: software voor parkeergarages, intelligent en koppelbaar, ook met de plaatselijke parkeergeleidingssystemen. Dan zaten daar van die mannen in pak, de meeste een flink stuk ouder dan hij, uit de onroerendgoedbranche of de gemeentelijke politiek, allemaal met stropdas en vaak zelfs nog in van die jasjes met een klein ruitje zoals ze in de jaren negentig in de mode waren. Die waren blij om een keertje iemand uit de start-upscene voor zich te hebben, dat was weer eens wat anders dan die saaie figuren van de plaatselijke winkeliersvereniging of van de Kamer van Koophandel.

De papawagen was het compromis dat hij met Lara had gesloten. Een Audi wilde hij sowieso niet; zijn klanten zagen hem graag modern, maar wel met beide benen op de grond. Geen buitenisigheden. De Passat bood plaats aan het hele gezin plus bagage en was voorzien van alle mogelijke veiligheidsfeatures, dat had Lara heel belangrijk gevonden: *brake assist*, airbags rondom en nog een-tje extra voor je hoofd, automatische dimlichten. Ter compensatie had Ingo zichzelf de krachtigste motor met extra pk's gegund, om op de snelweg altijd op de linkerbaan te kunnen rijden, groot licht in de aanslag. Maar dat probeerde hij zo min mogelijk te gebruiken; hij voelde zich dan zo'n aansteller die vanwege zijn gezin in een stationwagen reed maar zich op de snelweg wilde laten gelden. Maar hij genoot ervan te zien dat de andere auto's inderdaad niet wisten hoe snel ze plaats voor hem moesten maken, zoals dat hoorde. Heerlijk! Als dat op zijn werk nu ook eens zo zou functioneren. En al helemaal thuis. Soms lukte het hem om zijn zin door

te drijven, bijvoorbeeld als hij zijn zoon Erik weigerde om het wifwachtwoord te geven. Dat had alleen hij, Ingo, en hij kon het veranderen zo vaak als hij wilde. Dat was het laatste redmiddel. En de uitkomst was nooit fraai, omdat hij het dan niet alleen met Erik aan de stok kreeg, maar ook met zijn zusje Erin, en sowieso met Lara, want Lara wilde het gezellig houden. En een woedende Erik die met de deuren sloeg omdat hij niet verder kon gamen was het tegendeel van gezelligheid. Ingo had lak aan gezelligheid, hij zat dan stilletjes grijnzend met zijn tablet op schoot voor de gemetselde panoramahaard in de woonkamer en liet het akoestische drama in huis langs zich heen gaan. Dat was niet hetzelfde als auto's die op magische wijze plaats voor hem maakten, maar wel bijna. Zelf-effectiviteit, zou Andreas, zijn coach, zeggen. Voelen dat je invloed hebt op je omgeving.

Hier, op de donkere landweg, was nergens een andere auto te bekennen. Iedereen zat thuis, in zijn woonboerderij of seniorenwoning op het erf die duidelijk in de jaren zeventig en tachtig was gebouwd: gele klinkers, schilddak met donkere dakpannen, grote ramen. Prefab uit Zweden, in een paar weken tijd hadden ze die dingen destijds opgetrokken. Deels onderkelderd, alles gelijkvloers, geïnspireerd op de bouwstijl van bungalows met plat dak. Ze waren lelijk, maar perfect voor mensen die niet meer uit de voeten konden met trappen en drempels. Het was er vast erg gezellig, zo op vrijdag. Vooral als je niet eerst de rit vanuit Hamburg hoefde te maken, maar hoogstens van je tractor af hoefde te komen.

Ingo drukte het gaspedaal dieper in, hij wilde naar huis. Nog een kleine tien kilometer naar Fehrdorf, dan nog een stukje naar de woonboerderij die Lara en hij hadden gekocht. Er zat een oude koestal bij, en een vakwerkschuur die op de monumentenlijst stond. Afgelegen, maar dicht genoeg bij het dorp om glasvezel te hebben. Fehrdorf, een van de eerste dorpen in de omgeving met snel internet. Verder: oude boerderijen met kolossale bakstenen bijgebouwen, waar niemand het geld voor een renovatie in kon of

wilde steken. Jaren geleden ontgonnen grindgaten en braakliggende akkers waar distels en jakobskruid op groeiden. Daartussen bospercelen waarvan niemand in het dorp nog precies wist wie de eigenaar was. Overdag kon je hier kuddes damherten zien grazen, veertig, vijftig dieren, de meeste zonder gewei. Ingo wist dat hij hier voorzichtig moest rijden. Op regelmatige afstand langs de weg stonden grote waarschuwborden waarop een imposant hert met grote schoffels was afgebeeld, met de tekst OVERSTEKEND WILD. Hij had al een paar keer meegemaakt dat er een groepje dieren voor hem overstak; dan minderde hij vaart of stopte helemaal, met zijn alarmlichten aan, en bleef wachten tot ze allemaal voorbij waren. Dat was nogal een uitdaging voor hem. Want meestal wilde hij alleen maar naar huis en had al een rit van ruim een uur achter de rug als dat gebeurde. Maar zo'n dier aanrijden zou nog erger zijn. Doorrijden, niet uitwijken, was het advies in zo'n geval, dat had hij onthouden.

Maar dit hier kwam uit het niets. Een schaduw langs de kant van de weg, rood oplichtende ogen, en ergens in zijn hoofd zei een stem: voorzichtig, hert, remmen, en dat deed zijn voet dan ook, maar het was te dichtbij. Een harde, doffe knal, zo hard dat de Passat even begon te slingeren. Ingo stuurde tegen en trapte vol op de rem. Toen de auto tot stilstand kwam durfde hij eerst helemaal niet te bewegen. De airbags waren niet uitgeklapt, ook al voelde hij zich behoorlijk door elkaar geschud. Met zijn handen nog altijd op het stuur merkte hij dat hij zat te trillen en zijn ademhaling gejaagd was. Rustig blijven nu. Alles oké. Niets aan de hand. Alarmlichten aan. Niet dat er hier iemand rijdt op dit tijdstip, maar voor alle zekerheid. Telefoon pakken, 112 bellen. Pas toen hij het nummer had ingetoetst zag hij dat er iets op de motorkap van de Passat lag. Iets wat dampte, ademde. Een ademende heuvel met een – ja, hij zag het goed – witte vacht. Erg vuil door het alomtegenwoordige zwarte stof. Wit met een grauwsluier, dezelfde kleur als zijn auto na twee dagen forenzen.

De centrale vroeg geroutineerd wat er was gebeurd, en Ingo antwoordde op de automatische piloot: aangereden wild, net voorbij Fehrdorf in de richting van de Reuserhof, geen persoonlijk letsel, de Passat zou wel wat deuken hebben aan de voorkant, maar de koplampen waren nog intact. Ze zouden de jager naar hem toe sturen, Uwe Hennemann, die ging hierover en kwam rechtstreeks uit Fehrdorf. Ze vroegen niet eens of het dier nog leefde. Ingo had het ook niet met zekerheid kunnen zeggen, hoewel hij de indruk had dat de hoop vacht op en neer ging. Hij wist ook niet zeker wat dat daar eigenlijk was. Witte vacht – een koe misschien? Maar voor zover hij wist hield niemand in Fehrdorf runderen, melkveehouderij bracht allang niet meer genoeg op. Toen de centrale de verbinding had verbroken, haalde Ingo diep adem en stapte uit. Op de gedeukte motorkap lag een dier dat leek op een damherthinde, maar met een witte vacht. Zoiets had Ingo nog nooit gezien. En ja, het ademde. Op het oog was het niet gewond en het leek ook niet te bloeden, maar het bewoog niet. Ingo betrapte zich op het vermoedelijk compleet naïeve idee om de dierenarts te bellen. Misschien konden ze het nog redden, spoedoperatie in de dierenkliniek in Kiel, transport met blauwe zwaailichten: een uniek exemplaar, waar alles aan gedaan moest worden om het te redden. Een wereldsensatie. Een fabeldier. Hij, Ingo, had het ontdekt en vernietigd op een en hetzelfde moment.

Hij voelde zich ellendig. Hij overwoog even om Lara te bellen, maar verwierp de gedachte weer. Die lag vast al te slapen.

Ingo herkende de pick-uptruck van Uwe Hennemann meteen. Uwe had zijn varkensmesterij net buiten de bebouwde kom aan de andere kant van Fehrdorf en dook met dit voertuig regelmatig op bij de zwerfafvalacties van de gemeenteraad, waar Ingo, Lara en de kinderen ook al eens aan mee hadden gedaan. Uwe droeg zijn jagerskleding en stapte op zijn gemak uit de auto.

‘Moin.’

‘Moin.’

Uwe liep naar hem toe en zette al snel grote ogen op.

‘Ai ai ai. Man man man.’

Hij tilde zijn pet op en krabde zijn bijna kale kop.

‘Hij kwam zo snel uit de bosjes dat ik...’

Ingo voelde dat hij het warm kreeg, net als vroeger als kind, als hij iets had uitgevreten en de hitte zich een weg baande van zijn buik naar zijn borst en al snel zijn gezicht zou bereiken.

‘Kan gebeuren,’ zei Uwe Hennemann.

En na een korte pauze: ‘Maar een witte. Dat heb ik nog nooit gehad.’

Weer pauze.

In elke andere situatie had Ingo nu iets gezegd, simpelweg omdat hij een hekel had aan die sprakeloosheid, dat onbeholpen zwijgzame van de dorpsbewoners. Tegen elkaar zwijgen en doen alsof daarmee alles gezegd was. Terwijl er helemaal niets gezegd was, en het gevoel van overeenstemming dat iedereen al zwijgende ervoer pure schijn. Maar Ingo kon niets bedenken. Zijn hoofd was verhit, en hij voelde zijn ogen vochtig worden. Niet huilen nu. Niet huilen.

‘We hebben een probleem.’

Uwe krabde zich weer onder zijn pet.

‘Die witte mag je niet doodschieten.’

‘Zijn die beschermd of zo?’

Ingo merkte hoe hij langzaam boos werd. Hij zat hier helemaal niet op te wachten. Al was het zonde van het dier.

‘Nee.’

Uwe hield weer zo’n irritante zwijgpauze.

‘Het zit zo...’

Ingo merkte dat het Uwe nog meer moeite kostte dan anders om zijn mond open te doen.

‘Nou ja, als je er zo eentje doodschiet, een witte, dan ben jij ook aan de beurt, zeggen ze. Duurt hoogstens een jaar. En dan, krrrr.’

Passend bij het geluid haalde Uwe zijn vlakke hand over zijn keel.

‘Dan schiet je het toch niet dood. Haal de dierenarts erbij, die uit Brakenfelde. Die kan misschien iets doen.’

Uwe maakte een minachtend geluid.

‘Niemand kan iets doen. Je moet schieten, klaar.’

Ingo keek naar de hinde en had de indruk dat ze nu al langzamer ademde dan eerst.

‘En als we haar gewoon dood laten gaan?’

‘Dierenmishandeling. Gaat niet. Jagerseer. Bovendien...’

‘Wat?’

‘Doodrijden zal ook wel niet beter zijn. Vanwege wat ze zeggen.’

Uwe trok een wenkbrauw op. Ademde luidruchtig uit, verplaatste zijn gewicht van het ene naar het andere been. Rommelde wat in de vele zakken van zijn jagerstenue. Ingo kon zien dat hij nadacht. Toen keek Uwe hem recht aan.

‘We schieten. Maar we doen het samen. In m’n eentje doe ik het niet.’

Zonder Ingo’s reactie af te wachten liep Uwe naar zijn pick-up en kwam terug met een wapen met korte loop. Instinctief deed Ingo een paar stappen achteruit, want Uwe zag er op een of andere manier gevaarlijk uit met dat – wat was het eigenlijk? Een revolver? Een pistool? Ingo had geen verstand van wapens en hoefde er zelf ook geen. En nu stond hij tegenover deze dorpsjager, en die wilde schieten. Samen met hem. Wat dat ook maar inhield.

Uwe liep op de hinde af en bracht het wapen in positie: op de schedel gericht. De hinde stuiptrekte in een vergeefse poging om overeind te komen.

‘Nee, ze moet eraf. Help eens mee.’

Uwe stopte het wapen weg, pakte de voorpoten van het dier en wees met zijn kin naar de achterpoten, terwijl hij Ingo een bemoeidigend knikje gaf.

Met z’n tweeën was het geen enkel probleem om dat halfdode, door de pijn al stille, roerloze wezen van de auto op het wegdek te tillen. Het moest nu eenmaal gebeuren. Uwe spoorde hem met een

reeks ‘hup’- en ‘zo’-commando’s aan om rechts van hem te komen staan, naast de arm waarmee Uwe zou schieten, en zijn eigen, zijn linkerarm, erbovenop te leggen. Het was duidelijk dat Uwe daar waarde aan hechtte, hoewel het even duidelijk was dat hij het onprettig vond. Lichaamscontact tussen mannen was alleen oké als je genoeg alcohol in je bloed had. En zij tweeën waren meer dan nuchter. Ingo probeerde zichzelf ervan te overtuigen dat het hem allemaal niet kon schelen. Dwaas jagersbijgeloof, wat een onzin. Bovendien was het nog altijd Uwe die de trekker overhaalde, niet hij. Strikt genomen was hij toch al even schuldig aan de dood van het witte damhert – het magische damhert! Hij had het dier aangereden. Kom op, verman je.

En toen was het alweer voorbij. De lege ogen van de witte hinde trilden niet meer. Er kwam wat bloed uit de wond. Ingo liet Uwes arm los en draaide zich van hem af. Even werd het hem zwart voor de ogen, hij moest vooroverbuigen en diep ademen.

Toen Ingo weer opkeek zat Uwe al in zijn pick-up en manoeuvreerde hem zo voor Ingo’s Passat dat het dode hert ertussen lag en ze niet ver hoefden te slepen. Weer ‘hup’ en ‘zo’ en ‘omhoog’, en toen lag de hinde in de laadbak. Een grauwwit hoopje ellende.

Uwe vergrendelde de laadklep, leunde er met zijn rug tegenaan en haalde een verfromfaaid pakje sigaretten uit zijn borstzakje. Nadat hij er een tussen zijn lippen had gestoken, hield hij het pakje naar Ingo op. Ingo nam er eentje, bij wijze van uitzondering, kom op, en zwijgend stonden de twee mannen een tijdje te roken.

‘Heb jij er... weleens zo eentje gezien?’

Wat een ongelooflijk domme vraag, dacht Ingo zodra hij hem had gesteld.

‘Uiteraard. In de grotere kuddes zit er altijd wel een bij.’

Uwe nam een trek.

‘Ze zeggen dat van de twintig dieren er vijftien bruin zijn, vier zwart, en eentje wit.’

Ingo knikte en ze rookten hun sigaret op.

‘Ik zal een formulier voor de verzekering invullen. Je kunt het morgen bij me ophalen. Ben vanaf tien uur op kantoor. Rechts achteraan, bij de stal.’

Uwe tikte nog een keer tegen zijn pet, klom in de pick-up en reed weg.

Het Oostzeegrind knarste onder de banden van de Passat toen Ingo afsloeg naar de oprit naar de Reuserhof. Toen hij uitstapte had hij slappe knieën, zijn hoofd was wazig, zou dat van die sigaret komen? De laatste keer dat hij had gerookt was minstens zoveel jaar geleden als Erik oud was. Elf. Hij pakte zijn laptoptas van de achterbank en probeerde het portier zo zachtjes mogelijk dicht te doen, anders begon de hond te blaffen en zou de rust voorlopig niet weerkeren. Alsjeblieft niet. Even stilletjes deed Ingo de grote deur open en sloop de hal in, waar de jassen hingen en de schoenen van de kinderen in een grote hoop op de grond lagen. Ingo haatte het. De chaos. Het oncontroleerbare. En dan ook nog hun hond Cookie, die haar pluizige vacht in dikke vlokken door het huis verspreidde. Gelukkig begon ze nog maar zelden te blaffen als Ingo diep in de nacht thuiskwam. Als hij het portier niet per ongeluk te hard dichtklapte lag ze meestal in haar eigen hoekje, op haar buik met haar poten gespreid, draaide haar oren een keertje zijn kant uit en sliep dan weer door.

Nu alleen de trap nog op en dan heel zachtjes naar de badkamer, waar zijn pyjama aan de handdoekenradiator hing; zo hadden ze het afgesproken, zodat hij het slaapkamerlicht niet aan hoefde te doen en Lara wakker werd. 's Nachts alleen de handtandenborstel gebruiken, de elektrische maakte te veel lawaai. Langzaam deed Ingo de slaapkamerdeur open en trof Lara in bed aan, met haar tablet in nachtmodus, haar gezicht heel zwak verlicht. Ze draaide zich naar hem om.

‘Hé.’

‘Hé.’

Ingo kroop aan zijn kant van het bed onder de deken.

‘Hoe laat?’ vroeg Lara, wat ze ook wel op haar beeldscherm had kunnen zien.

‘Geen idee.’

Lara sloot de e-readerapp af.

‘O, het is al elf uur geweest.’

Een paar jaar eerder was dat nog geen bedtijd geweest. Maar sinds ze hier buiten woonden had Lara zich aangepast aan het ritme van het dorp: om halfnegen werd ze moe, soms las ze dan nog wat, en de volgende ochtend werd ze ruim op tijd wakker om de kinderen naar school te helpen. Het gebeurde niet vaak dat ze een boek had dat spannend genoeg was om zo lang door te lezen als vandaag. Meestal merkte ze niet eens dat Ingo na een lange werkdag, een lange autorit en een zo geruisloos mogelijke aankomst bij haar in bed kroop. En als dat wel zo was, werd ze boos.

‘Latertje vandaag, hm? Had je nog een afspraak vanavond?’

Ingo schudde zijn hoofd, wat Lara in het donker amper kon zien. Niet huilen. Kom op.

Ingo wilde eigenlijk alleen vertellen wat er was gebeurd, verslag uitbrengen, zodat Lara op de hoogte was. Want ze moest op de hoogte zijn, dat hoorde erbij. Hij praatte niet vaak met haar over wat hem bewoog, hij beperkte zich tot feiten: die ene belangrijke afspraak komende week, de nieuwe opdracht in Rendsburg, die Dirk weer eens had verprutst met zijn programmeerkunsten. Dat waren de dingen die hij doorgaans vertelde als ze samen op de bank zaten, als hij op tijd thuis was.

Maar hoe moe hij was van het autorijden, hoe moe van het er-goed-uit-moeten-zien en dynamisch overkomen, van vertrouwen opbouwen en het uitstralen van groeipotentieel, dat vertelde hij haar niet. Ze mocht zich geen zorgen maken hier buiten op de woonboerderij, die nog lang niet was afbetaald, waarmee hij een wedje had gelegd op zijn prestatievermogen, en waarom ook niet? Het ging goed, hij had er plezier in, en ja, natuurlijk was het soms

stressvol en zag hij de kinderen te weinig, maar verder? Alleen die vermoeidheid had hij niet ingecalculeerd. Die was er ingeslopen, tijdens de lange autoritten en eeuwig dezelfde gesprekken met de mensen die het geld hadden en voor wie hij elke keer dezelfde show moest opvoeren. Vermoeidheid had niet op de planning gestaan. En een potje janken ook niet.

Hij voelde nu toch een paar tranen opwellen. Hoorde een geluid dat als een onderdrukte snik klonk.

Lara deed het licht aan.

‘Ingo, wat is er?’

Ze schoof naar hem toe en legde haar hand in zijn nek. Ze schudde hem voorzichtig door elkaar, maar er kwam geen woord uit.

‘Je bent helemaal overstuur.’

Ze kneep met beide handen in zijn bovenarmen om een reactie van hem te krijgen, maar hij schudde alleen maar zachtjes zijn hoofd.

‘Niets gegeten sinds vanmiddag zeker? Tja, je bent een overachiever of je bent het niet...’

Ze stond op, en Ingo hoorde haar gehaast de trap af lopen.

Ze kwam terug met een glas water en een zakje biologisch knijpfruit met aardbeiensmaak, dat eigenlijk bedoeld was voor het broodtrommeltje van Erin. Ze schoof een kussen achter Ingo’s rug. Hij dronk eerst het water op, wierp Lara een blik toe die zei ‘dat meen je niet’, maar pakte toen toch het zakje knijpfruit aan en slurpte het in een paar seconden leeg. Daarna pakte hij een papieren zakdoekje aan van Lara en veegde zijn gezicht schoon.

Ze stelde geen vragen meer, maar bleef aan zijn kant van het bed zitten wachten. En na een tijdje begon hij te vertellen. Langzaam. Waarschijnlijk had hij na alle opwindning inderdaad last gehad van een lage bloedsuikerspiegel. Met elke zin voelde hij zich beter. Hij kon goed vertellen. In alle omstandigheden een performer. Nu vertelde hij het verhaal van het witte hert en de sullige jager, en de legende die zei dat zowel hij als Uwe Hennemann niet